

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ

ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ

Στον Αη Δια αναβιώσαμε κι εφέτος το δεύτερο πανηγύρι μας. Έτσι όπως τα παλιά χρόνια άλλοι με τα πόδια κι άλλοι με τα... γαϊδούρια μας (Ι.Χ.) φτάσαμε πρωί-πρωί προσκυνητές στον Άγιο. Απ' τ' άλλο μέρος και οι λιγοστοί γείτονες Κουβεριώτες.

Η φωνή του παπα Βασίλη αντίχρησε στο έρημο τοπίο και αντάμωνε με τα κελαρήματα των πουλιών. Η μικρή εκκλησία καθαρισμένη και ασπρισιμένη από την παροισμένη από τον Γιώργο Ντότη και Μήτσο Πότη δεν ήταν αρκετή να χορέψει όλους γι' αυτό ο κόσμος κάθισε στο χαγιάτι κι πιο έξω α κόμη.

Μερικοί, οι πιο ειδικοί, επιδόθηκαν στο ψήσιμο των αρνιών, άλλοι στη συγγέντρωση ξύλων, άλλος έκοβε φούρες για τις σούβλες και η ορχήστρα ετοίμαζε τις μελωδικές της συσκευές. Έτσι όταν η εκκλησία τέλειωσε το κουκουρέτσι ήταν έτοιμο για το μεζέ του ούζου και του τσίπουρου που προσφέρθηκαν στους προσκυνητές για το «Χρόνια Πολλά».

Αργότερα άρχισε ο χορός και στη συνέχεια όταν τα ηχητά ήταν έτοιμα κάτω από τους παχιούς ίσιους στρώθηκαν κλίμα και τραπέζο-μάντηλα και μαζί με τις πίτες και τις σαλάτες προστέθηκε και από ένα κομμάτι ροδωκοκινισμένου ψητού.

Όλοι μας μπροστά σ' αυτό το θέαμα ξεχάσαμε το περνομιτζί και με βουλιμία ριχτήκαμε στο φαγοπότι. Οι ευχές έδιναν και έπαιρναν. Όλοι μαζί Κουβεριώτες και Δολιώτες μια μεγάλη παρέα πίναμε και χορεύαμε μέχρι που ο ήλιος άρχισε να γέρνει προς το Μπόζοβο. Τότε δώσαμε τα χέρια κι ευχηθήκαμε για καλή αντάμωση του χρόνου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Από πέρσι καθιερώθηκε πλέον στις αρχές Αυγούστου να γίνονται εκδηλώσεις στο Χάνι Δελβινάκιου με συμμετοχή όλων των αδελφοτήτων του Πωγωνίου. Κι εφέτος οι οργανωτές συνδυάζοντας την πείρα της προηγούμενης χρονιάς παρουσίασαν εξαιρετικό

θέαμα στο 3)μερο των εκδηλώσεων.

Δημοτικά ντόπια συγκροτήματα πωγωνίοι τραγουδιστές έπαιξαν και τραγούδισαν για χάρη των.

Σ' αυτά προστέθηκε και ένα Αλβανικό συγκρότημα που έπαιξαν με μεγάλη επιτυχία δικά μας πωγωνία τραγουδία και χορούς καθώς επίσης και Αλβανικούς σκοπούς.

Η επιτυχία των εκδηλώσεων ήταν μεγάλη και αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στους διοργανωτές τους.

Θα ήθελα εδώ να εκφράσω και μια προσωπική μου σκέψη. Σ' αυτόν τον τόπο ας μαζεύονται όλα τα χωριά του Πωγωνίου ομάδες χωριών και καθένα ας προσφέρει το πρόγραμμά του πάντα θέβαια προγραμματισμένο και εγκεκριμένο από ειδική επιτροπή που θα συσταθεί γι' αυτό το σκοπό. Να σταματήσουν έτσι οι κάθε είδους πολιτιστικές εκδηλώσεις σε κάθε χωριό χωριστά και να γίνει κάτι οργανωμένο και σωστό.

ΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΣΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ

Οι καλοκαιρινοί παραθεριστές μας είχαν την ευκαιρία, όπως κάθε χρόνο, να γλεντήσουν σ' αρκετά πανηγύρια στα γειτονικά χωριά. Εκείνο όμως που πράγματι παρατήρησα ήταν η έλλειψη χορευτών κάποιας ηλικίας που με τους παλιούς χορούς τους κρατούν και σέρνουν το χορό με περίσσια χάρη. Ενθαρρυντικό όμως απ' τ' άλλο μέρος η παρουσία της νεολαίας. Πολυαριθμότεροι και κεφάλτοι γνωρίζουν σκίση και τους πιο δύσκολους χορούς. Έτσι και οι δικοί μας νέοι έδωσαν το παρών τους σ' όλα τα πανηγύρια.

Ιδιαίτερα το 15Αύγουστο στον Κακόλακιο κράτησαν μόνοι τους όπως και πέρσι, το χορό για αρκετές ώρες.

Για πρώτη φορά επίσης στην Αγία Παρασκευή του Κουβερίου παραβρέθηκαν στο τραπέζι της εκκλησίας αρκετοί χωριανοί μας που χόρεψαν επίσης και παρακολούθησαν τους χορούς Αλβανικού συγκροτήματος.

Και μια και μιλάμε για πανηγύρια θα' θελα εδώ να εκφράσω την εντύπωση και τη χαρά μου γιατί είδα με μεγάλη μου έκπληξη το πόσο

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ

ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΝΙΟΤΗΣ

Τα «Δολιώτικα» από την πρώτη στιγμή ενστερνίσθηκαν τους πόθους και τα οράματα όλων των Δολιωτών, αναμόχλευσαν και ξαναζωντάνεψαν το μεγαλείο του χθες, αντιμετώπισαν με μεγαλύτερη σιγουριά τον ερχομό του αύριο. Επάζια θα λέγαμε πως η μικρή αυτή φυλλάδα είναι η φωνή του παρελθόντος και το βάραθρο που εδραϊώνεται και χτίζεται το μέλλον. Πρωτομάστορας σ' αυτή την ευγενή μας φιλοδοξία και επιδίωξη πρέπει να σταθεί η νεολαία του χωριού μας.

Αξίζει λοιπόν να ριξώμε τον ανιχνευτικό μας φακό σ' αυτό το δημιουργικό κομμάτι του Δολιώτικου κορμιού που δεν παρέλειψε να δώσει το αποφασιστικό του παρόν σ' όλες τις μεγάλες στιγμές του τόπου μας. Γνώρισμα και ταυτότητα της νιότης το σφρίγος, τα όνειρα, η δράση αλλά και η αμφισβήτηση και ο επαναπροσδιορισμός παλαιών αξιών και αρχών. Και τούτο για να τεθεί η ζωή σε νέες βάσεις πιο υγιείς, πιο θετικές και πιο αποδοτικές. Αλλά μήπως η νεολαία του Δόλου ξέφυγε από τον κεντρικό άξονα του βιολογικού αυτού κανόνα;

Η απάντηση φυσικά είναι κατηγορηματικά όχι.

Μνήμες παιδικές δικές μας αλλά και παλαιότερων συγχωριανών μας φωτίζουν τα παιδικά μας χρόνια, και απομυθοποιημένα, από τους παιδιάστικους ενθουςισμούς, τους δίνουν την πραγματική τους διάσταση στην ροή των γεγονότων της ζωής. Ήταν τότε

που κάθε κάλεσμα χαράς ή λύπης και δημιουργικού οργασμού πέρναγε σαν ηλεκτρικό ρεύμα από το κορμί μας. Τότε που τα όνειρα παράβγαιναν τις ικανότητές μας και έκλειναν πόθους ευσεβείς. Παρά την ορμή της νιότης μας ήταν άγνωστη η πρωτιά και η αντιδικία. Αδελφούνη μας ένωνε σε μια ψυχή που συνεχίζε-ται ακόμα και σήμερα.

Όμως τα χρόνια πέρασαν και τον θρόνο της νιότης τον κατέλαβαν άλλοι πιο νέοι από μας. Αντάξιοι συνεχιστές και αυτοί της πνευματικής παράδοσης πλουτίζουν κάθε χρόνο το πάνθεο των επιστημόνων με νέο δυναμικό.

Όμως η νοοτροπία της εποχής ρίχνει επικίνδυνα και στους δικούς μας νέους τη σκιά της αλλοτρίωσης και του ευδαιμονισμού. Το χωριό από πόλος συσπείρωσης των νέων τείνει να γίνει ένας χώρος ολιγομέρους αδρανούς παρουσίας. Αυτό βέβαια αν συνεχισθεί θα καταλήξει στη μηδενική στιγμή από την οποία δεν θα υπάρχει επιστροφή.

— Η εφημερίδα μας απευθύνει θερμή έκκληση στους νέους Δολιώτες να δείξουν μεγαλύτερη ευαισθησία περισσότερη συνεργασία και εντονότερη δράση.

Αλλά και σεις γεροντότεροι συμφιλιωθείτε με τα νειάτα, σεβαστείτε τις αιχμές της νιότης και σμιζέτε την ύστερη ικμάδα σας με την δική τους.

X. ΤΖΟΒΑΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Του ΔΗΜ. Κ. ΠΟΤΣΗ

Τα όμορφα αντικείμενα των χωριών μας

Δεν ξέρω πόσοι από μας, που γεννηθήκαμε στα χωριά, προσέξαμε τα καθημερινά αντικείμενα των σπιτιών μας, που είχαν οι πρόγονοί μας, με πόση τέχνη, ομορφιά και ζωντάνια ταφτιάχναν! Κοιτάζοντας τα μας μιλούν τόσο καθαρά για τη ζωή τους και μας προσφέρουν μια ανάσα στην πολυτάραχη εποχή μας.

Το ξέρουμε καλά πως η ζωή τους δεν ήταν καθόλου εύκολη απεναντίας τραχεία και πολύ δύσκολη.

Όμως αυτοί οι ταπεινοί άνθρωποι προσπαθούσαν να ζουν στα σπίτια τους τουλάχιστον μέσα στην ομορφιά την αρμονία και την γαλήνη.

Προσέξτε τα έπιπλα τους. Από κάθε νοικοκυριό δεν έλειπε το ντουλάπι, η καρέλα, η τάβλα, η κουταλοθήκη, τα μπάσια. Όλα γεροφτιαγμένα κεντητά στολισμένα με μια φρίζα, ένα ροδόκα ή διακοσμημένα με ένα χαριτωμένο μοτίβο, για να δίνουν στη ζωή συντροφικότητα και κουράγιο.

Είδετε παιδικές κούνιες (σαρμαντίτσες) από χοντρό ξύλο με το κάθε κάγγελο, σκαλισμένο στο χέρι, και τα κεφαλάρια με φανταστικά σχέδια; Πώς σκέφτονταν λοιπόν ο τεχνίτης που δούλευε;

Ότι τα μάτια των μικρών απ' τη στιγμή που θ' άνοιγαν έπρεπε να βλέπουν όμορφα πράγματα για να καλλιεργούνται τα συναισθήματά τους.

Προσέξτε τα υφαντά, τα κεντήματα, τις ταντέλες;

Η γυναίκα την ημέρα στη σκληρή αγροτική δουλειά και μετά τα βράδυα, τα μακρινά του χειμώνα, να γυρίζει στην τεντέλα. Περιμένοντας έτσι η πωγωνία μήνες ολόκληρους, ίσως και χρόνια,

το σύντροφο απ' την ξενιτειά. Ήξερε μήπως από ένστικτο ότι το καλοτελειωμένο εργόχειρο όχι μόνον είναι χρήσιμο, αλλά και βοηθάει και θεραπευτικά στο ξεπέρασμα πολλών κτυπημάτων της ζωής; Η θελόνια της κεντήστρας είναι σαν να λέει ότι: Η ζωή της θα συνεχίζεται, τουλάχιστον όσο το έργο της θα αντέχει για να ευχαριστεί το βλέμμα.

Εκείνο που μένει από το παρελθόν, δεν είναι η πίκρα και η σκληράδα του, αλλά η γλυκειά παρουσία των μικρών λεπτομερειών που αληθινά κάνουν την ευτυχία.

Πόσα πράγματα χαμένα σήμερα! Θα μου πείτε καρδίασαμε άλλα. Ίσως.

Σοφά λόγια του τόπου

Κατά το Φθινόπωρο του 1946 είχα πάει στο χωριό για τον τρύγο από τα Γιάννενα. Στο χωριό την εποχή εκείνη δεν ήμασταν και πολλοί. Στην Ήπειρο είχαμε ησυχία τότε, αλλά στην Μακεδονία είχε αρχίσει η επανάσταση κι εκείνο που θυμάμαι είναι ότι ο Σπύρος ο Κατσιώτης είχε διαβάσει στην εφημερίδα κάτι για ορισμένα επιδόματα στην Μακεδονία και μας έλεγε τα νέα στο καφενείο ένα απόγευμα αργά πίνοντας ούζο όλοι μας.

Το καφενείο τότε το είχε ο Χρήστο Τόμος ή Κίτσιο Τόμος με την Λένη, την Γυναίκα του.

Ο Κίτσιος όπως θα θυμόμαστε δεν έβλεπε καλά, η δε Λένη δεν άκουγε καλά. Συμπλήρωνε όμως ο ένας τον άλλον την ανάγκη γιατί, ο μιν Κίτσιος άκουγε πολύ καλά η δε Λένη έβλεπε πολύ καλά.

Ο Κίτσιος όπως θυμόμαστε άρεσε να πίνει και κάθε φορά που θα τον ρωτούσαμε να μας δώσει ένα πιπό, πάν-

τατε σκερνούσε και τον εαυτό του (και το χρώμα δεβαίως) λέγοντας εκείνο το!! Βάλε κι' ένα και έγινε δίδα! Ποιος από μας που ζήσαμε την εποχή εκείνη δεν θυμόμαστε τον Κίτσιο!

Θα σχοληθούμε όμως μ' αυτόν τον όμορφο άνθρωπο άλλη φορά.

Του ΧΡΙΣΤΟΦ. ΡΑΠΤΗ

Τώρα θα επανέλθω στο φθινοπωρινό εκείνο απόγευμα το 1946 που πίνοντας το ούζο στο καφενείο ο Σπύρος Κατσιώτης μας έλεγε τα νέα που είχε μάθει για την επανάσταση.

Εμείς καθώμασταν στα τραπέζια ο Κίτσιος καθώνταν από μέσα από τον πάγκο (το τεζάκι) όπως το έλεγε, και η Λένη έπαιρνε κι έδινε τις παραγγελίες.

Κάποιος από μας ρώτησε να μας δώσει κι άλλο ούζο.

Η Λένη με το μπουνάλι μας εγέμισε τα ποτήρια και

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η ΣΕΛ.

ΔΟΛΙΩΤΗ, ΜΗ ΡΩΤΑΣ ΤΙ ΕΚΑΝΕ
ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΣΟΥ ΓΙΑ ΣΕΝΑ, ΣΚΕ-
ΨΟΥ ΕΣΥ ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΚΑ-
ΝΕΙΣ ΓΙ ΑΥΤΟ.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

Του ΔΗΜ. Κ. ΠΟΤΣΗ

- ΑΛΛΑΟΣ: Άχαρος, ο καμμένος, ο κομμένος (που πας μωρ' άλλολο τίποτα ώρα).
- ΑΝΤΑΡΙΑΖΟΜΑΙ: Νευράζομαι, θολώνεται ο νους μου.
- ΑΝΤΗΠΕΡΑ: Απέναντι στην άλλη όχθη, ή στην απέναντι μεριά.
- ΑΝΤΡΓΙΑΣ: ο Δεκάμβριος μήνας.
- ΑΠΕΡΑΓΟ: αδάβατο, χωρίς δίοδο.
- ΑΠΟΚΟΠΑΡΗΣ: Ο δροσισμένος να εκτιμάει τις ζιμιές που έγιναν.
- ΑΡΕΝΤΕΥΣ: Τρέχω γρήγορα (Μόε με τις αρέντες και τον χάσμα).
- ΒΑΤΣΟΥΝΙΑ: Θάμνος με πολλά αγάδια (Βατοσυρία).
- ΒΟΥΖΑΝΗΣ: Τα άνη της βουζιάς (φροζυλάνθια).
- ΓΚΑΛΙΤΣΙΑ: Είδος άγριων πουλιών χρώματος στοχτί.
- ΓΚΑΛΒΑ: Σλαβικό. Εννοεί το κερφάλ. (Δεν του κοβεί η γκάβα για τίποτα).
- ΓΚΡΙΜΠΟΥΡΙ: Ο πληθυσμός των μελισσών ή άλλων πολλών εντόμων.
- ΓΚΥΡΓΚΙΑΝΟΣ: Ο λάρυγας.
- ΓΟΥΡΙΑΤΑ: Γοιερές φωνές, (άκουσα γουρλιά).
- ΔΕΛΙΛΙΝΟ: Το σπογμώμα.
- ΔΕΜΑΤΙ: Πολύ χαρβόλα δημητριακών γίνεται δεμάτι.

Αξέχαστα παιδικά χρόνια

Αγαπητοί μου συγχωριανοί, διαβάστε την εφημερίδα τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» που μας στέλνετε και σας ευχαριστούμε πολύ. Αν και λίγο πολύ χρόνια απ' το Δολό, δεν έχω ποτέ τα παιδικά μου χρόνια.

— Μια μέρα άκουσα τη μάνα μου να λέει: «Ήρθαν τρεις άνδρες από τη Βοστίνια και έπιγαν στην θεάσσα Τσιάντα Μπελόνα. Χαίλη να πάρουν χαλί, τους έστειλαν οι Τούρκοι να κάνουνε ζαφίρε στη Βοστίνια.

— Άλλη μια μέρα ήθουν με την μάνα μου και τον παππού μου Γιώργου Μπελόνα. Ακούμε στην αυλή θρόνου. Κοιτάζει η μάνα μου απ' το παράθυρο και έντρομη λέει: «Έρχονται οι Τσιαντραμάδες για τα ζελεσάκια. Δεν προστάσαμε να ειδοίμε, και να τρεις άνθρωποι ήρθαν και στα κεφάλια τους είχαν κάτι πεσέτες δεμένες και από το ένα μέρος κρέιονταν μια φρόντα Τρομάκια. Αμώος σπράνεται ο παππούς μου και τους μάζεψε μαλλιά.

— ΚΙΣΑΡΑΣ: Ο κισός. Κολάει επί δέντρων και τοίχων.

● ΚΑΛΑΜΙ: Το μεγάλο κικαλο-δοχείο γάλακτος.

● ΚΑΧΤΕΣ: Τα κορδύβια.

● ΚΑΡΔΑΡΑ: Κάδος. (Ευλινό δοχείο γάλακτος).

● ΚΡΑΣΟΠΑΠΑΡΑ: Πρόχρηρο φαγητό από κρασί, κρημί τριμένο και ζάχαρη.

● ΛΑΧΝΙΖΕ: Βάζω λαχνό δηλαδή κλέρο, απέναντι πολλοί κάρια κι εγώ κορτσάκα, πήραν κι έναν γέρο για να τους λαχνίσει και να τους μορδάσει. Κί η καλή κοπέλα έπεσε του γέρουνα αυτό λέει η λαχνί μουσα και το ανιέρω τραγούδι τραγουδία και χορεύεται λεβέντικα στα χωριά μας.

— Μια μέρα ξαναήκουσα με την μάνα μου να πάζει στη Βοστίνια. Όταν φτάσαμε στη χαράδα του Κουβαρά

Για σας.

Πασχαλινές αναμνήσεις [ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ]

Το ωραίο δημοσίωμα του αγαπητού Μήτσιου Πότση με τις Πασχαλινές αναμνήσεις, στο παρασμένο φύλλο της εφημερίδας μας, μου ζήνησε τα χρόνια εκείνα. Εβρίκα όμως πως ζήνας μερ κά από τα έμα που είχαν κάποια ενδιαφέροντα στο σύνολό τους.

Τα βιβλία νοημά τους τείριαν απόλυτα στο πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων του χωριού μας. Αισθάνομαι την υποχρέωση αυτά και μόνον να συμπληρώσω.

Αναφέρω στην δεκαετία προ του 1940 και μετά. Είμαι τότε τότε παιδιά. Για μας ιδιαίτερα η Μεγάλη Βδομάδα ήταν περίοδος έντονης προτομίας για την Ανάσταση. Η Μεγάλη Παρασκευή ξεκινά από τις άλες μέρες. Όλη την ημέρα α σχολούμαστε με τον επιτάφο. Τα εγκώμια ψάλλονταν από δέκα περίπου μικρές ομάδες της στιγμής, των 3 — 4 ατόμων γύρω από τον επιτάφο και από όλες τις ηλικίες, με συντονιστή τον παπα Φίλιππο Μιλιτζά και τον σεβάστο δασκάλο μας Σπύρο Παυλίνου. Οι στιγμές κατανοητές.

Η περιφορά του επιταφίου γινόταν γύρω από την κεντρική εκκλησία. Το θέαμα εντυπωσιακό.

Μετά από τις νένυμες ερωταποκρίσεις της Μ. Εβδομάδας η χαρά μας για τον χρόνο της Α ναστάσεως και της βδομάδας της Διακαινησίμου ήταν πολύ έντονη. Πρώτη εκδήλωση το κτύπημα της καρδιάς τα μεσάνυχτα του Μ. Σαββάτου. Ποιος θα είχε τη χάρη να την κτυπήσει πρώτος. Με την εμφάνιση του παπα τρέχουμε όλοι στις καρμάνες. Φυσικά την πρώτη την είχαν οι μεγαλύτεροι και οι δυνατότεροι.

Όταν ο περσός έβαλε το Χριστό, ο περσός έβαλε το Χριστό.

στον Ανάστη κάτω από την Καστανιά, όλα τα παιδιά με αναμνές τις πασχαλινές αναμνήσεις, τρέχουμε στο Νεκροταφείο να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

κάνιστρο. Αρχή έκανε ο γεροντότος. Φίλιππος το ευαγγέλιο, άφηνε ένα κόκκινο αυγό στον κανίστρο και έστεκε περιμένοντας να ανάψουμε τα καντύνια της εκκλησίας και των τόπων. Με τον φόβο στα δόντια, γιατί με ανόνητα μπαίνουν στον χώρο του νεκροταφείου, ηγνάνιας ομορδία να κάνουμε το χροίς μας. Έπρεπε να νοιώσουμε οι νεκροί μας την Ανάσταση. Να τους φοβόμασταν. Τα κα-ταφάνια στην αποστολή μας. Δεν έλειπαν βέρβια και τα πα-ρατραγουδία. Μερικοί μεγάλοι

ΔΟΛΙΩΤΙΚΟ ΤΣΙΜΠΟΥΣΙ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΔΟΛΙΩΤΩΝ «ΤΑ ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΣΤΟΥΣ ΔΟΛΙΩΤΕΣ ΜΙΑ ΔΟΛΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Αυγουστός ο μήνας των διακοπών και των πανηγυριών στα περισσότερα χωριά. Σ' αυτό δεν έπρεπε να υστερήσει το Δολό. Ο μόνιμος πληθυσμός του έχει υπερδιπλασιαστεί. Όλοι ε-πιδιμον ένα δικό μας Δολιω-τικό γλέντι, μια Δολιωτική ο-ικογενειακή συνέντευξη και βρα-δία.

Παρασκευή 15 Αυγούστου. Στην επίσκεψη σ' έναν Πανα-γιώτη μια παρέα από γεροντό-τερους αλλά και νέους, οι πρώ-τοι απευθύνονται στους νεώτε-ρους, που σχεδόν όλοι είναι μέ-λη του Συλλόγου Δολιωτών Ι-ωαννίνων. Από σας περιμένου-με κάτι για αύριο η μεθαύριο βράδυ.

Κι εκείνοι το πήραν πολύ ζε-στά. Το μελτσούν: το σούτζου-κι και σύντομα παίρνουν την από-φαση τους: Δολιωτική οικογε-νιακή συνέντευξη στο Σαββατό-βραδυ. Ώρα 2.30 μ.μ. ανακοι-νώνται την απόφαση τους σ' έναν από τους πρώτους και του αναθέτουν μια αποστολή.

Κι εκείνος στις 6.30 επισκέπτε-ται στο πατρικό της γυναίκας του Μανώλη Παπαναστασί-ου και του ανακοινώνει την από-φαση του Συλλόγου: Στην αυ-ρήνη συνέντευξη θα είναι το τιμώμενο πρόσωπο σ' ένδειξη ευγνωμοσύνης για τις προσφο-ρές του στο χωριό μας.

Η πρόκληση έγινε δεκτή. Σαββάτο 16 Αυγούστου όλα τα μέλη του Συλλόγου και οι πα-ρεπιδημούμενες νύοι στο χω-ριό βρίσκονται από τα βράδια βράδια στο πόδι. Η εκδήλωση και η προσπάθεια αυτή να έχει επιτυ-χία. Και την είχε και απόλυτη μάλιστα. Με το σούρουπο όλοι οι χωριανοί συγκεντρώνονται στο μεσοχώρι και παίρνουν θέ-σεις στα τραπέζια σε οικογενεια-κές ή φιλικές παρέες κόμους τους κρούεται το μουσμπέτι» και π-ριμένουν το σερίβριο. Στην υπό-γεια αίθουσα του Σχολείου είναι η κουζίνα με ειδικό εκεί συ-νεργείο.

Κάποια στιγμή κάνουν την εμφάνισή τους δυο χειροδύνα-μοι νέοι κρατώντας μια τάρλα (ΣΚΙΤΑ) φορτωμένη με 20 — 25 γεμάτα πιάτα και αρχίζει το σερίβριο.

Και σε λίγο κι άλλη τάρλα και σε χρόνο ελάχιστο για να μην πούμε μηδεν σερίβριστηκαν 120 και πλέον άτομα.

Κι όλοι με όρεξη και κέφι (όχι σαν πεινασμένοι γιατί σήμερα κανένας δεν πεινάει) άρχισαν να δοκιμάζουν το περιεχόμενο του πιάτου τους. (Καλωσήμενο κρέ-ας αρνίου, κοκορέτσι, τσιουμά-τι τσιουμάτι χωρίς τσιουμάτι και ένα κομμάτι κουρκουτάκι τα τελευταία από ελεοντήριες Δολι-ώτισες νοικοκυρές). Κι όταν ο κ-ροτός των πηρουμένων ακού-γονταν από τα σχεδόν αδιάνα-πιάτα των συνδαιτηγμένων το Δολιωτικό Συμβούλιο του Συλ-λόγου, που όλο αυτό το διά-στημα φρόντιζε και παρακολου-θούσε τα πάντα, ανέθεσε στον (ας τον πούμε έτσι) τελετάρχη να χαϊρέτισε τους καλεσμένους που αν έγινε καλή η απομνη-μοσύνη είχε:

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του Δολού. Αλλά λάθος! όχι απλώς φίλοι. Γιατί όλοι εδώ απόψε είμαστε Δολιωτές. Δολι-ώτες ντόπιοι και Δολιωτές εξ-αγιστίες, γαμπροί και νυφά-

δες, που και αυτοί αγάπησαν και αγαπούν το Δολό και βοή-θησαν και βοηθούν κάθε προ-σπάθεια, κάθε έργο και κάθε εκ-δήλωση Δολιωτική περισσότερο και καλύτερα πολλές φορές από μας που θέλουμε να λιγότεμας γνήσιοι Δολιωτές.

«Δι' ο και ημείς και δικαίως αναγνωρίζω επί αυτούς όπως θα έλεγαν και οι μακαρίτες λό-γιοι Δολιωτές του παλαιού αι-ώνα δηλ. δικαιοί τους καμάρ-ωμενους αλλά και νέους, οι πρώ-τοι απευθύνονται στους νεώτε-ρους, που σχεδόν όλοι είναι μέ-λη του Συλλόγου Δολιωτών Ι-ωαννίνων. Από σας περιμένου-με κάτι για αύριο η μεθαύριο βράδυ.

Κι εκείνοι το πήραν πολύ ζε-στά. Το μελτσούν: το σούτζου-κι και σύντομα παίρνουν την από-φαση τους: Δολιωτική οικογε-νιακή συνέντευξη στο Σαββατό-βραδυ. Ώρα 2.30 μ.μ. ανακοι-νώνται την απόφαση τους σ' έναν από τους πρώτους και του αναθέτουν μια αποστολή.

Κι εκείνος στις 6.30 επισκέπτε-ται στο πατρικό της γυναίκας του Μανώλη Παπαναστασί-ου και του ανακοινώνει την από-φαση του Συλλόγου: Στην αυ-ρήνη συνέντευξη θα είναι το τιμώμενο πρόσωπο σ' ένδειξη ευγνωμοσύνης για τις προσφο-ρές του στο χωριό μας.

Η πρόκληση έγινε δεκτή. Σαββάτο 16 Αυγούστου όλα τα μέλη του Συλλόγου και οι πα-ρεπιδημούμενες νύοι στο χω-ριό βρίσκονται από τα βράδια βράδια στο πόδι. Η εκδήλωση και η προσπάθεια αυτή να έχει επιτυ-χία. Και την είχε και απόλυτη μάλιστα. Με το σούρουπο όλοι οι χωριανοί συγκεντρώνονται στο μεσοχώρι και παίρνουν θέ-σεις στα τραπέζια σε οικογενεια-κές ή φιλικές παρέες κόμους τους κρούεται το μουσμπέτι» και π-ριμένουν το σερίβριο. Στην υπό-γεια αίθουσα του Σχολείου είναι η κουζίνα με ειδικό εκεί συ-νεργείο.

Κάποια στιγμή κάνουν την εμφάνισή τους δυο χειροδύνα-μοι νέοι κρατώντας μια τάρλα (ΣΚΙΤΑ) φορτωμένη με 20 — 25 γεμάτα πιάτα και αρχίζει το σερίβριο.

Και σε λίγο κι άλλη τάρλα και σε χρόνο ελάχιστο για να μην πούμε μηδεν σερίβριστηκαν 120 και πλέον άτομα.

Κι όλοι με όρεξη και κέφι (όχι σαν πεινασμένοι γιατί σήμερα κανένας δεν πεινάει) άρχισαν να δοκιμάζουν το περιεχόμενο του πιάτου τους. (Καλωσήμενο κρέ-ας αρνίου, κοκορέτσι, τσιουμά-τι τσιουμάτι χωρίς τσιουμάτι και ένα κομμάτι κουρκουτάκι τα τελευταία από ελεοντήριες Δολι-ώτισες νοικοκυρές). Κι όταν ο κ-ροτός των πηρουμένων ακού-γονταν από τα σχεδόν αδιάνα-πιάτα των συνδαιτηγμένων το Δολιωτικό Συμβούλιο του Συλ-λόγου, που όλο αυτό το διά-στημα φρόντιζε και παρακολου-θούσε τα πάντα, ανέθεσε στον (ας τον πούμε έτσι) τελετάρχη να χαϊρέτισε τους καλεσμένους που αν έγινε καλή η απομνη-μοσύνη είχε:

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του Δολού. Αλλά λάθος! όχι απλώς φίλοι. Γιατί όλοι εδώ απόψε είμαστε Δολιωτές. Δολι-ώτες ντόπιοι και Δολιωτές εξ-αγιστίες, γαμπροί και νυφά-

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Η Θειάκω Βασίλω στην Αμερική

Ντέ, σέ φταίει τό τσιουμάτι κι του διαβού που τ' άδαλε μετ' έμένα τώρα... Τά γα-μάρια της Βασίλω τόν έ-φτασαν.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυμηθώ. Πήγαινα ή μάνη στην εκ-κλησία από τό κούνα και τσιου-μάτι από τό κούνα και τσιου-μάτι.

Άλχημονες —πού νά τό κάρη— πάσε φρεές μου κά-τοήρησ την ποδιά άντα ήταν μέτα. Άγ γενιά έστασε μέτα, πού νά μή φτάσεις... τί νά σου χάροτο —θυ

Νέα από το χωριό

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ.

καταποτισμένοι και γνώστες είναι οι ομογενείς μας γύρω από χορούς και κάθε είδους ελληνικών εκδηλώσεων.

Αυτό θα πει ότι ο ελληνισμός της ομογένειας μεταλαμβάνει στους νεότερους κάθε τι το ελληνικό σε βαθμό που πολλές φορές ξεπερνά και τους ντόπιους.

Έτσι είδαμε πολλούς τέτοιους νέους να χορεύουν κάθε είδους ελληνικούς χορούς ακόμη και τους πιο δύσκολους Τον Αντώνη Λατούνα να παίζει ντέφι σε κάποιο γλέντι που στήσαμε στο καφενείο και τόσα άλλα παρήγορα και ελπιδοφόρα σημάδια από τους ξενιτεμένους μας.

★

ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΣ

Πολύ μεγάλη κι ερέτος η επιτυχία των νέων μας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας. Σχεδόν όλοι πέρασαν σε κάποια σχολή.

Αξίζουν λοιπόν πολλά συγχαρητήρια και ευχόμεστε τέτοιες επιτυχίες — που να αποτελούν πλέον παράδοση για το χωριό μας — να έχουν πάντοτε οι νέοι μας. Για ενημέρωσή σας αναφέρουμε τα ονόματα των επιτυχόντων.

1. Παγούνης Βασίλειος Τμήμα Τοπογραφών Πολυτεχνίου Θεσ/ν.κ.ης,
2. Φωτόπουλος Ελευθέριος Ιστορίας — Αρχαιολογίας Κρήτης,
3. Καϊμαντζόγλου Μαρία (εγγονή Παντελή Παπαά) Νομική Αθηνών,
4. Φουντατζόγλου Κορνήλια (εγγονή Κορνήλιας Τζήμου) Κοινωνιολογίας Παντείου Αθηνών,
5. Κούρου Θεοδώρα ΑΣΟ-ΕΕ Αθηνών,
6. Στόλη Μαρία Χαροκόπιος Οικιακής Οικονομίας, και 7. Στράτου Παρασκευή Συνταγματικών Οργανώσεων Εκμεταλεύσεων Μεσολογίου.

★

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤ.ΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Πραγματοποιήθηκε κι εφέτος η ετήσια Γενική Συνέλευση του Αγροτικού μας Συλλόγου. Παρόντες όλοι οι χωριανοί.

Ο κ. Πρόεδρος έκανε τον απολογισμό της χρονιάς και ο Ταμίας την οικονομική ενημέρωση. Ακολούθησε επικοδομητική συζήτηση γύρω α-

πό διάφορα θέματα ακούστηκαν διάφορες προτάσεις και αποφασίστηκε. Να διατεθούν 50.000 δρχ. για την αγορά και τοποθέτηση πίνακα για το νέο μοτέρ του αντλιοστασίου και τα υπόλοιπα να διατεθούν για τη διάνοξη του δρόμου προσπελάσεως για τ' αμπέλια.

★

ΤΟ ΣΤΡΩΣΙΜΟ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Αντές τις μέρες ειδικό συνεργείο άρχισε να στρώνει με καλύτερο ένα κομμάτι του δημόσιου δρόμου. Συγκεκριμένα με τις 400.000 δρχ. που πήρε η κοινότητα από τη Νομαρχία γι' αυτό το σκοπό άρχισε το στρώσιμο από την πόρτα του Κουτσού προς τον Αη Γιάννη. Βέβαια τα χρήματα αυτά είναι πολύ λίγα γι' αυτό τα μέτρα που θα καλύψει θα είναι μόνο 30, αλλά λόγω του διατηρητέου απαγορεύονταν η κάλυψη του δρόμου με άλλο υλικό.

★

ΑΥΓΟΥΣΤΕ — ΚΑΛΕ ΜΟΥ ΜΗΝΑ

Ο Αύγουστος είναι ο κατ'εξοχήν μήνας των παραθεριστών. Πολλοί χωριανοί μας ήρθαν εφέτος. Όλα σχεδόν τα σπίτια του χωριού άνοιξαν. Τις Κυριακές οι εκκλησιαί ήταν κατάμεστες.

Τα βράδια παρέες — παρέες πήγαιναν τη βόλτα τους μέχρι την Αγιά — Τριάδα και στην επιστροφή αντάμωναν στον Κωσταρά. Εκεί άρχιζε η συζήτηση και αφού πρώτα αναλύονταν όλα τα τρέχοντα θέματα άρχιζαν οι ιστορίες από τα παλιά.

Οι νέοι στα δικά τους τραπέζια συζητούσαν τα προβλήματα τους. Τα μεσάνυχτα περνούσαν και κανένας δεν έλεγε ν' αφήσει το τραπέζι. Ο Βαγγέλης Φωτόπουλος με τους νόστιμους μεζέδες του από το ένα μέρος και η ευχαριστη παρέα απ' τ' άλλο ήταν η αιτία του κακού και μας ανάγκασε να πιούμε και λίγο παραπάνω.

Όσπου κάποτε αστειευόμενος είπε «Ποτηρούπολη» κατάντησε το Δολό.

Με το έμπα όμως τον Σεπτέμβρη όλα άλλαξαν. Κάθε μέρα και λιγότεροι. Όσπου ν' αρχίσουν τα κρύα να φύγουν και οι εναπομείναντες συνταξιούχοι. Και έπειτα...

... Πάλι από την αρχή. Και η ζωή συνεχίζεται.

Σοφά λόγια του τόπου

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ

μετά έφερε και το μεζέ (τουρσί — ελιές και φέτα) ενώ προσπαθούσε να ακούσει τι λέγαμε. Φυσικά μιλούσαμε για πόλεμο και το ενδιαφέρον ήταν μεγάλο. Αφού η Λένη δεν έδωσε σημασία στον Κίτιο κι ο Κίτιος ήθελε να πει είπε στην Λένη. Αϊ, βάλε κι ένα! και με την παλάμη του χεριού του προσπαθούσε να βρη το μπουκάλι να γεμίσει το ποτήρι του. Η Λένη θυμωμένη του απαντάει!

Τι λες μωρό μάθρε νοικοκύρη κι' άλλαλε, τι βάλε μου κι' ένα και βάλε μου κι' ένα το πας; Δεν κοιτάς τί γίνεται

στον κόσμο; Αφικράσου να μάθωμε τί γίνεται; Της λέει λοιπόν ο Κίτιος. Αϊ μπρέ τί σκοτίζεσαι εσύ μαντουνούς, έλα δω εσύ μωρ μάνα μου, χτυπώντας την στον πσιόν της.

Πες πως εσύ είσαι η Φρειδερίκη μου και εγώ ο Παύλος σου (είχαμε τότε βασιλέα στην Ελλάδα) Άρτους αυτουνούς να το θρουν.

Ως που να το θρουν αυτοί εμείς το χαβά μας.

Αίντε βάλε κι ένα...

Ως που να τα θρουν αυτά, εμείς το χαβά μας!!!

ΧΡΙΣΤΟΦ. ΡΑΠΤΗΣ

Ιερέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΥΣΙΟΥ προς την «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ»

Επιγραφαί και ενδυμήσεις Δολού Πωγωνίου

Αντιγράφαντες φίλοι, αναγνώστες εκ των του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Δολού ιερών βιβλίων και εικόνων τας διαφόρους κατά και ρούς επιγραφάς και ενδυμήσεις, προήλθομεν εις την απόφασιν να φέρωμεν ταύτας εις την δημοσιότητα ίνα δι' αυτών έλθωσι εις φως ορισμένα γεγονότα της εποχής εκείνης εις την οποίαν ταύτα ανήκουσι, εξυπηρετηθεί δε εν μέρει και η Τοπική Ιστορία του χωριού τούτου.

Ημείς, ως γνωστόν, ησυχάζομεν και άλλοτε με το θέμα αυτό των επιγραφών και ενδυμήσεων. Και τα όσα τότε περί της χρησιμότητός των εγράψαμεν, δεν πρόκειται να τα επαναλάβωμεν εδώ.

Δια να λάβη όμως ο αναγνώστης ιδέαν και σειράν της υποθέσεως, ας προστρέξω εις το υπ' αρ. 39 τεύχος της «Ηπειρωτικής Εστίας» του 1955 σελ. 639 όπου εδημοσιεύθησαν και αι επιγραφαι του χωριού Βήσσανης, και εκεί θα εύρη την απαρχήν του θέματος. Η παρουσία δε εργασίας μας, ας θεωρηθή αυτή ως μία συνέχεια εκείνης.

Κατά δεύτερον δε λόγον, ημείς δημοσιεύοντες ταύτας, αποβλέπομεν και εις ένα άλ-

λο σκοπόν: εις το να συνδέσωμεν — δηλαδή — την παρούσα εργασίαν των επιγραφών, με την των τοπωνυμίων τοιαύτην την οποίαν εδημοσίευσεν προ ετών ο έγκριτος εκ Μεσοβουνίου καθηγητής

Επιμέλεια

ΙΩΑΝΝΗ Δ. ΣΤΟΛΗ

και κατόπιν Γυμνασιάρχης κ. Αθαν. Παπαχαρίσης, εις το υπ' αρ. 8 τεύχος της «Ηπειρ. Εστίας» 1952 σελ. 815.

Είς το εν λόγω περιοδικόν αυτό, συν ταίς τοπωνυμίας, θα εύρη ο αναγνώστης αποταμεινμένας και όλας τας εις το χωριόν τούτο αναφερομένας επιγραφάς και ενδυμήσεις, εις τας οποίας — κατά την αντιγραφήν — εθέσαμεν ως χρονικόν όριον το έτος 1912 και 1913, κατά το οποίον η- της «Ηπειρωτικής Εστίας» του 1955 σελ. 639 όπου εδημοσιεύθησαν και αι επιγραφαι του χωριού Βήσσανης, και εκεί θα εύρη την απαρχήν του θέματος. Η παρουσία δε εργασίας μας, ας θεωρηθή αυτή ως μία συνέχεια εκείνης.

Και αι επιγραφαι αυται και ενδυμήσεις, επ' όσον σήμερον άλλαι παλαιότεραι έγγραφαι πηγαί δεν υπάρχουν, αποτελούν, νομιζομεν, ένα από τα κυριότερα στοιχεία δια την μελέτην και συγγραφήν μιας τοιαύτης τοπικής Ιστορίας, την οποίαν ως επλήροφροηθήμεν, επιμελούνται φιλότιμα τέκνα του Δολού.

Προ πάσης όμως άλλης ε-

νέργειας, επιβάλλεται και η μεταφράσις ορισμένων Τουρκικών εγγράφων, τα οποία ευρίσκονται και φυλάσσονται εις το Αρχεϊόν της Κοινότη- τας. Αυτά φέρουσιν έξωθεν και μερικάς εις την Ελληνικήν γλώσσαν επεξηγηματικές σημειώσεις, τας οποίας συμπεριλαμβάνομεν εδώ με- ταξύ των άλλων ενδυμήσεων. Είς εν δε εξ αυτών, διαστά- σεων 54X36 αναγινώσκο- μεν έξωθεν: «μπουγιουρτί του Χουρσίτ πασά όπου ε- δόθη το δολό κατά το καίτ (1) των φριμανίων».

Είς το ίδιον «έγγραφον συ- νορλεμέδες του χωριού και ο- μόλογα κάμπουσα από το σέ- μτος (2) δια την ξαγοράν του χωριού».

Το επίσημον αυτό Τουρκι- κό έγγραφον και τα άλλα, με- ταφραζόμενα, θα αποκατα- στησουν ορισμένα αμυβήλα και σκοτεινά ίσως σημεία της ιστορίας του χωριού τού- του.

Εγένετο βέβαια η φροντίς δια την μετάφρασιν των εν λόγω εγγράφων αυτών, αλλ' εις Ιωάννινα δεν υφίσταται πλέον το άλλοτε Μεταφραστι- κόν εκείνο Γραφείον του Πρωτοδικείου. Είς εκείνους δε τους τουρκομαθείς προς τους οποίους προστρέξαμεν, δεν ηδυνήθησαν να αναγνώ- σωσι ταύτα εκ μόνου του λό- γου ότι δεν εγνώριζον την παλαιάν εκείνην Τουρκικήν γραφήν δια της οποίας είναι συντεταγμένα. Δεν αποσπεί- εται όμως το ζήτημα αυτό. Χρειάζεται επί του προκει- μένου επιμέλεια, προ παντός

και φροντίς χωρίς αναβολήν, διότι με την αναβολήν και την παρέλευσιν του καιρού, αλλ'α μεν εξ αυτών καταστρέ- φονται και αφανίζονται από τας διαφόρους δυσμενείς δι' αυτά συνθήκες, αλλ'α δε — και δη όσα εκ παραδόσεως σώζονται — περιπίπτουν συν τω χρόνω εις την λήθην το εν κατόπιν του άλλου και σκεπάζονται δια παντός. Και ήδη δια να μη πολυλογώ- μεν, αναμένομεν όπως τα φι- λότητα τέκνα του Δολού επα- μεληθώσι της υποθέσεως αυ- τής και μεταφράσι ταύτα εις Αθήνας, όπου νομιζομεν ευκολότερα την μετάφρασίν των εις τα εκεί Μεταφραστι- κά Γραφεία τα οποία αναμι- κριδώς υπάρχουσι. Κατ' αυ- τόν και μόνον τον τρόπον πι- στεύομεν ότι θα λυθεί το ζή- τημα αυτό, έστω και εάν ε- φραμοσθή δι' αυτά το ρητόν «άνθρωπος ο θνητός».

Εν τέλει δε όσον αφορά τας ενδυμήσεις, αυται είναι νεώ- τερα. Τα παλιότερα Εκκλη- σιαστικά βιβλία είναι ως επί το πλείστον κατεστραμμένα. Ευαγγέλια με την παλαιάν δυ- ζαντινίν γραφήν δεν υπάρ- χουσιν. Τα φέροντα ενδυμή- σεις Μηναία είναι από τον 1843 και εντεύθεν με την συ- νήθη σημερινήν γραφήν. Ε- κτός δε τούτου, αλλ'α και εις μερικάς εικόνας του τέμπλου εγένετο κατά καιρούς η αλ- λοίωσις αυτών αξιαν. Εκ των παλαιών εικόνων, διασώζεται μόνον μία αχρονολόγητος ει- κών Αγ. Αθανασίου εν τω Γυναικωνίτη συγί και τόσον εν καλή καταστάσει, διαστά- σεων 85X50 πιθανώς προ του 1700, ως και μία άλλη επίσης αχρονολόγητος του Α. Βασιλείου διαστάσεων 57X 38 εν τη κόγχη του κοιμητη- ρίου.

Αυτά γραφομεν σήμεραν περί των επιγραφών αυτών και παρακαλούμεν θερμώς τους φίλους και συμπαθείς Δολιώτας όπως συγχωρή- σουν ημάς δια την παράταλ- μον αυτήν ανάμειξιν μας εις τα καθαρώς τοπικά των ζητή- ματα.

Θα παραθέσωμε στο επό- μενο φύλλο τας εν λόγω επι- γραφάς αυτάς και λοιπά χρο- νικά σημειώματα, δηλούμεν, ότι, κατά την αντιγραφήν των, διετηρήσαμεν την δια- κοίνουσαν αυτά ορθογραφί- αν και διάταξιν.

(Συνεχίζεται)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

— Στην οικογένεια Ανδρέα Ξεσφίγγη για το γάμο της κό- ρης τους Τούλας ευχόμεστε κά- θε ευτυχία.

— Στην οικογένεια Χριστόφο- ρου Μπότσικου για το γάμο της κόρης τους Γιολάντας ευ- χόμεστε κάθε ευτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε και κηδεύτηκε στα Ιωάννινα ο Ιωάννης Λώλης.

Η εφημερίδα μας εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια στους δι- κούς του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

— Τελέστηκε στο χωριό ετή- σιο μνημόσυνο της Αγλαΐας Θάνου.

— Έγινε η εκταφή των ο- στών της Ευανθίας Μπέτζιου και τελέστηκε μνημόσυνο.

— Τελέστηκε στα Ιωάννινα, τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο του Ιωάννη Λώλη.

— Τελέστηκε στα Ιωάννινα ετή- σιο μνημόσυνο της Βασιλικής Βραβορίτη.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Είς τις οικογένειες Νίκου Θανο- πούλου και Γεωργίου Τζιμου στέλνω τα πιο θερμά συλλυπη- τηρία.

Ευτυχία Αθ. Κύρου

ΔΩΡΕΑΙ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Ο κ. Χριστόφορος Βελό- κας κατέθεσε στην εκκλησία Δο- λού δρχ. 3.000 εις μνήμην Νι- κολάου Θανοπούλου.

— Η κυρία Ευτυχία Αθ. Κύ- ρου κατέθεσε στην εκκλησία Δολού δρχ. 2.000 εις μνήμην

του συζύγου της Αθανασίου Κύρου και για την αδελφή της Περσεφώνη Βασ. Μούστου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Δολιωτών Ιωαννίνων στην αριθμ. 30)86 Συνεδρία α- πεφάσισε να εκφράσει και δια μέσου της εφημερίδας «ΔΟΛΙΩ- ΤΙΚΑ» τις θερμές ευχαριστίες προς τον κ. Μανώλη Παπανα- στασίου για την ευγενική του προσφορά των εκατό χιλιάδων δραχμών (100.000) προς το Συλλόγό μας.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

— Στον συνεργάτη της εφη- μερίδας μας Παναγιώτη Λιόλιο του Γεωργίου που πήρε το πτυ- χίο της Παιδαγωγικής Ακαδη- μίας Ιωαννίνων εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

— Στην κόρη του συγχωρι- ανού μας Χριστόφορου Μπότσικ- ου Αθηνά που πήρε το πτυ- χίο της ΣΟδοντιατρικής Σχολής εκφράζουμε τα θερμά μας συγ- χαρητήρια.

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Δολού κη-

ρύσσει το 1987 έτος συνάντησης των α- πανταχού της γης Δολιωτών και τους καλεί για προσκύνημα στην μητέρα πα- τρίδα που τους έστειλε το πρώτο φως της ζωής και τους χάρισε τις πρώτες αξέχαστες αναμνήσεις. Όλοι λοιπόν οι δρόμοι τον Αύγουστο οδηγούν στο Δολό.

Σ. Ε. ΠΑΓΟΥΝΗΣ